

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй ба ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой орган.

№ 55 (5726)

МАРТЫН

20

ВОСКРЕСЕНЬЕ
1949 он

Сэн 20 мүнэгэ

НЭГЭДЭХИ НЮУРТА:

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй указууд.

Иосиф Виссарионович Сталин Корейскэ Правительственна Делегацие хүндэлхэн обед эмхидхэб.

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин, хүдөө ажамын таагуудта. Мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дундах инитэ-политическэ

хүдэлмэри ба социалистическэ мурсыөө хүтэлбэрилгы шангадхаха.

ХОЕРДОХИ НЮУРТА:

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ. Кадруудые хүмүүжүүлгэд анхараала хандуулаха (Баргажанай аймагай партийна конференцидээ). (Закаменай коммунистууд нюур сахилгагүйгөөр шүүмжэлэл ябуула (аймагай партийна конференцидээ). ТАБАНЖЭЛЫЕ — ДҮРБЭН

ЖЭЛДЭИ И. Горбачев. — 300 мянган тухэриг арбилхалди.

ГУРБАДАХИ НЮУРТА:

Будажан Жанасев. — Билэнэр адуун үрэгые ингэжэ харууналдаг бди.

Мария Быханова. — Үнеэн бүрийнөө — 1.100 литр нү.

ДУРБЭДЭХИ НЮУРТА. ХИЛЫН САНАА ЮУН БОЛОНОБ.

Потребкооперациин тоосоотонунгуулин суглаанууд

Парти ба правительствын үдэр анхарал оролдолгон ашааруу соомнай эд хэрэглэгшэдэй коопераци үргэдэн олошоржо, колхознигуудай болон ажалшадай үдэр эрилтэнүүдые хангана, колхозно байгуулалты саашадань албаран бадаруулаха талаар ехээн үргэ дүргэнэ. Эд хэрэглэгшэдэй кооперациин ба олонинтын эгээн томоохон организацинуудай нэгэн мүн. Ампотребсоюзудай болон рыбкоопуудай правлинүүдэй ба шалгалтын комиссиуудай түлөөлэлгын болзорой дүрэнхэй дашарамдуула, тэдэнэй тоосоотонунгуулин суглаанууд мүнөө боложо байна. Энэ ажамын ба политическэ тон шула кампани мүн. Тимээхэ советскэ кооперативна худалдаа-аймаае улам саашадань байжауулаха зорилготойгөөр эд суглаанууд үргэргэдэхэ еһотой. Нюутуудай партийна ба советскэ органдууд энэ хүдэлмэриг хүтэлбэрилхэ, зарин нигта хиналта шалгалта хэв, тэдэнэрэй ажал-ябуулгада али болохо тудаламжа үзүүлхэ үргэргэб.

кооперациин хүдэлмэрилэгшэд бүхы юумээ гамнаха арбилха, мүнгэн зөөри суглуулан нөөхэ түсбөө дүргэжын түлөө тэмсэл багаар ябуула. Эгээл инмээхэ Бурмонкоосооз үнгэрэгшэ жэлдэ ехээн гарзада орошоо.

Пайшигууд өөрынгөө кооперативай ажал-ябуулгада хиналта шалгалта хэнэгүй. Кооперативна демократи сахжа, пайшигуудтаа нигта холбоо байгуулаадүй правлинүүд олон бии. Хүдөөгэй потребшествонуудай хүдэлмэриг байжаруулаха талаар горьтой хүдэлмэри хэгдэнгүй. Сельпонууд эгээн доодо шатын кооперативна ячейк байхан тулаада, колхозно таряашад нигта холбоотой байдаг. Тэдэнэр гансахан худалдаа хэнэ бэшэ, мүн таряашаднаа эдөө-хоолой зүйлүүдые ба түгээй эд худалдан абадаг байна. Сельпонуудай хүдэлмэрилэгшэдэй ба пайшигуудай өөһдын эдэбхи үүсхэлээ ажал хүдэлмэрин амжалтанууд дудыдаха байна.

Хүдөөгэй парторганизацинууд тоосоотонунгуулин үдэ нигтэ-политическэ хүдэлмэриг шангадхажа, эд хэрэглэгшэдэй саашанхи зорилгонуудые зааха еһотой.

Тоосоотонунгуулин суглаанууды кооперативна организацинуудай уставтай зохиладуулан үнгэрэгшэ, магазинууд, лавканууд, сельпо, рыбкооп болон ампотребсоюзудай хүдэлмэрилэгшэд пайшигуудые үргэвэр хабадуулаха гэсэн зорилго табида. Суглаанууд дээрэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл большвинсткээр дэлгэрүүлжэ, кооперациин хүдэлмэрилэгшэ байхан алдуу дутуунуудые усадхаха гэшэ пайшик ба кооперациин хүдэлмэрилэгшэ бүхэнэй түрүүшын уялга мүн.

Хамаг бүхы амжалтанууды кадрууд шиндхэдэг гэшэ. Тимээхэ сельпонууд, рыбкоопууд болон ампотребсоюзудай правлинүүдтэ, тэдэнэрэй шалгалтын комиссиуудай составуудта эрхим түрүүшударгуу, арад нийтын дунда этигэл найдабаритай ба хүндэтэй бололон хүнүүд дэбжүүлэгдэн хунгадха еһотой. Кооперативна кадруудай, илангаяа залуу кадруудай эрдэм мэргэжэлые дээшэлүүлхэ тухай, тэдэнэрэй дунда политикохүмүүжүүлгын хүдэлмэри үргэвэр ябуулаха тухай партийна ба профсоюзна органдууд онсо анхаралаа табиха үргэргэб.

Тоосоотонунгуулин суглаанууды үргэргэбэй найнаар үнгэрэгшэ, эд бараанай эрьесые үргэдхэн, ажалшадай эрилтые улам найнаар хангай!

Иосиф Виссарионович Сталин Корейскэ Правительственна Делегацие хүндэлхэн обед эмхидхэб

Мартын 17-до СССР-эй Министруудэй Советэй Түрүүлэгшэ И. В. Сталин Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Правительственна Делегациин хүндэлэлдэ Кремль дотор обед үгэб.

Обедтэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Министруудэй Кабинетэй Түрүүлэгшэ г-н Ким Ир Сен, Министруудэй Кабинетэй Түрүүлэгшын Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр г-н Пак Мен Ен, Министруудэй Кабинетэй Түрүүлэгшын Орлогшо г-н Хон Мен Ла, Госпланай Түрүүлэгшэ г-н Тен Дюн Тхак, Худалдаа-наймаанай Министр г-н Тин Си У, Гезэрэйлэй Министр г-н Пак Нам Ун, Хэлхээ-лобонхой Министр г-н Ким Ден Дю, СССР-гэхи Корейскэ Посол г-н До Ен Ха, Финансуудай Министрын орлогшо г-н Ким Чан ба бусад тухайта шюурнууд байлсаба.

Советскэ талааа В. М. Молотов, Г. М. Маленков, Л. П. Берия, Маршал К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, Л. М. Каганович, Н. С. Хрушев, А. Н. Косыгин, А. Я. Вышинский, М. А. Меньшиков, С. В. Капустин, А. А. Громико, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикада байгаа Советскэ Посол Т. Ф. Штыков, авиациин Маршал К. А. Вершинин, Арминь Генерал С. М. Штеменко, Адмирал И. С. Юмашев гэшэд обедтэ байлсаба.

Обед хадаа халуун хани барисаанай оршон байдалда үнгэрөө. (ТАСС).

Аймагай газетнүүдэй редакторнуудай семинар

Мартын 8-аа ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ аймагай газетнүүдэй редакторнуудай семинар үнгэрэгшэ. Семинарта хабаадагшад ВКП(б)-гэй түүхын хуряангы курс-кадруудые хүмүүжүүлхэ үдэ тээ эмхэдэг гэсэн нүхэр А. Казановой, «Национальна асуудалаар марксистско-ленинскэ хургаал» гэсэн нүхэр Д. Цыремпилоной,

«Большевикскэ хэблэлэй үргэ тухай Ленин—Сталиная заабари» гэсэн нүхэр Ц. Будаевой болон бусад лекцинуудые шагнаба. Тэрэшлэн аймагай газетнүүдэй редакторнууд өөһэдхэнгөө хүдэлмэрин дүй дүршэлнүүдые халан абалсабан ба полиграфическа хэрэгүүдтэй танилсабан байна.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

СССР-эй хүнгэн промышленностийн Министерствын, Лениней нэрэмжэтэ хлопчатобумажна Глуховска комбинатые Лениней орденуор шагнаха тухай

Арадай ажахыда хэрэгтэй эд бүд гаргалгаар правительствын даалгабаринуудые амжалтатыйгаар дүргэжэньн түлөө, 100 жэлэй ойтыйн дашарамдуулан, СССР-эй хүнгэн промышленностийн Министерствын, Лениней нэрэмжэтэ хлопчатобумажна Глуховска комбинатые Лениней орденуор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль 1949 оной мартын 16.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

РСФСР-эй хүнгэн промышленностийн Министерствын «Вожьд пролетариата» гэжэ хлопчатобумажна фабрике Ажалай Улаан Тугай орденуор шагнаха тухай

Арадай ажахыда хэрэгтэй эд бүд гаргалгаар правительствын даалгабаринуудые амжалтатыйгаар дүргэжэньн түлөө, 100 жэлэй ойтыйн дашарамдуулан, РСФСР-эй хүнгэн Промышленностийн Министерствын, «Вожьд пролетариата» гэжэ хлопчатобумажна фабрике Ажалай Улаан Тугай орденуор шагнаха.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль 1949 оной мартын 16.

Бурят-Монголой АССР-эй арадай поэт Хоца Намсараевай творческо вечер

Бурят-Монголой АССР-эй арадай поэт Хоца Намсараевай 60 наһа гүйсэһиние ба литературна ажал-ябууллага эхилхэһинэнь хойшо 30 жэл болоһиние Москва городой литературна олонинтэ мартын 17-до тэмдэглэбэ.

Литераторнуудай Центральна Байшан соо поэдэй ойдо зориулагдан творческо вечер болобо.

СССР-эй советскэ уранзохоолшодой Союзай генеральна секретарин орлогшо Н. С. Тихонов эхилэгын үгэ соогоо: Хоца Намсараев бурят-монгол арадай нанал бодол ба хүсэл эрмэлзэлгэнүүдые харуулан бэшэдэг байна гэжэ тэмдэглэбэ.

Х. Н. Намсараевай творческо зам тухайда уранзохоолшо Д. И. Романенко хэлэбэ.

Үгэтэй малшанай бүлэдэ түрэн Хоца Намсараев советскэ бурят-монгол литературада үндэһе һуури табиан байна. Х. Намсараев шөө 30 жэлэй саада тээ өөрынгөө творческо замые жүжэг зохоон эхилжэ, арад зондоо тоогдодог болоһон юм.

Поэдэй түрүүшын хэблэгдэмэл шүлэг 1925 оной эхеэр республиканска газетын номернуудай нэгэндэ толилогдоо һэн. Автор болбол өөрынгөө зохоол соо советскэ республикануудай хани барисаата бүлэ дотор бурят-монгол арадай эрхэтэй сүлөөтэйгөөр жаргажа байһаншөө бэшэдэг байна.

1925 онһоо хойшо уранзохоолшын богонихон расказууд гаража эхилхэн, һүүлэрнэ революциин урда тээ Бурят-Монголой ажалшадай хүндэ хүшэр ажабайдалтай байһанин харуулан «Цыремпил» гэжэ

повестинь хэблэгдэһэн байгаа.

Хоца Намсараев советскэ Эхэ оройнонгоо дүлэтэ патриот, арад-инганга зол жаргалтай түлөө эдбэ-хитэй тэмсэлэй байһанаа өөрынгөө бүхы зохоолнууд соо харуулан байна. Эсгээ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай үедэ тэрэнэй бэшэһэн шүлэгүүд Бурят-Монголой хүбүүд, басагадые дайсадтай тэмсэлдэ уралан дуудадаг байгаа. Уранзохоолшо болбол дайнай һүүлэй жэлнүүдтэ хэдэн зохоолнуудые бэшэһэн байха юм.

Хоца Намсараев 200 үлүүтэй шүлэгүүдые, ондоо жанруудай 60 шахуу зохоолнуудые бэшэһэн ба тэдэнь хэдэн суглуулбаринууд соо хэблэгдэһэн байна.

СССР-эй советскэ уранзохоолшодой Союзай правлинһээ, литературна редакцинууд ба хэблэлнүүдхэ Х. Намсараевай нэрэ дээрэ ерһэн амаршалгын телеграманууд уншагдаа.

Вечерэй түгэхэл дээрэ Хоца Намсараевич үгэ хэлэжэ, халуунаар утгадгаба. Анхарал табидаһанай түлөө баясхалан хүргэхэгээ хамта, социалистическэ Эхэ оройнонгоо ашаг туһын тулада советскэ хүнүүдэй үүсхэн байгаа шэн зохоолнуудые бэшэһын түлөө өөрынгөө бүхы хүсэ ба дүй дүршэлые зориулаха гэжэ мэдүүлбэ.

Һүүлэрнэ наадан ба концерт харуулагдаа.

Вечер дээрэ Бурят-Монголой АССР-эй партийна ба советскэ организацинуудай түлөөлэгшэд байлсаба.

(ТАСС).

ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин, хүдөө ажамын таагуудта

Мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дундах инитэ-политическэ хүдэлмэри ба социалистическэ мурсыөө хүтэлбэрилгы шангадхаха

Һаяхан, ВКП(б)-гэй Обкомой пропаганда ба агитациин, хүдөө ажамын таагуудта зүблөөн үнгэрэгшэ. Энээн дээрэ мал ажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадагшад хандалгы бөдүүлхэ талаар нигтэ-политическэ ба эмхидхэлэй хүдэлмэри, колхозно фермэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэдэй хоорондо социалистическэ мурсыөө эмхидхэлтэ тухай ВКП(б)-гэй Иволгын айкомой пропаганда ба агитациин таһагые даагша нүхэр Бимбаевай, ажалшадай депутатуудай тус аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажамын таһагые даагша нүхэр Бурдуковскиин, «Красная Иволга» гэжэ аймагай газетын редактор нүхэр Нагаслаевай элндхэлнүүдые шагнаба.

ВКП(б)-гэй Иволгын айком ба ажалшадай депутатуудай аймагай Советэй гүйсэдком болбол мал ажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадагшад хандалга — нимэ шулаха документдэ политическэ үндэр сэгнэлтэ үтөөгүй, мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мурсыөө эмхидхэлтэ еһо тэдгээр хандалга байһанин элндхэлшэдэй ба зүблөөндэ хабаадагшад хэлһэн үгэнүүд дээрэһээ тодорхойлодобо.

ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда ба агитациин таһаг, аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажамын таһаг болбол мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мурсыөө дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ колхозуудай правлинһээ ба партийна эхин организацинуудта бодото тудаламжануудые үзүлдэггүй байба. Энээнэй эсэстэ, колхозуудай олохон эхин парторганизацинууд болбол фермэнүүд, гүүртэнүүд ба отаранууд дээгүүр хүдэлмэрилжэ байһан колхознигуудай дунда мал

ажалай түрүүшүүлэй хандалга тудаша нигтэ-политическэ хүдэлмэриг эмхидхэхгүй. Арадай сүүдүүдые лунгалтын үнгэрһинһөө хойшо олохон колхозуудта агитаторнууд колхознигуудай дунда ябуулаха өөһдүгые хүдэлмэринүүдые зоосоожорһин байна.

Аймаг дотор мал ажалай 203 точконууд бин, тэндэ оройдоо 76 агитаторнууд тоологдоно. Партийна эхин организацинууды, айкомой пропаганда ба агитациин таһагые агитаторнуудта саг үргэжын туһаламжа үзүлдэггүй, тэдэнэрэй хүдэлмэриг шалгалдаггүй байба. Агитаторнуудай семинарууд, агитационно хүдэлмэриг ябуулаха талаар дүй дүршэлнүүдэндэ андалгалын зүблөөнүүд саг болзор соогоо үнгэрэгшэ дээдэггүй байна.

Партийна, советскэ элбхитэд ба аймагай хүдөө ажамын мэргэжэлтэ мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда элндхэлнүүдые хэлдэггүй, лекцинуудые уншадаггүй байха юм.

Адуу малаар олон «Улаан Оронго» колхоз дээрэ мал ажалай түрүүшүүлэй хандалгы еһо тэдгээр зүбшэн хэлсэһэн, мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд өөһэдтөө социалистическэ уялгануудые абаагүй. Юумэ хэһэн тэды болохын тулада колхозой правлин хадгаа бүхы колхознигуудта нэгэ янзын уялгануудые зохоожо бэшэһэн байба. Эгээл нимэ дээрэһээ мал ажалай хүдэлмэрилэгшэд хадаа мал ажалай түрүүшүүлэй республиканска суглаанда хабаадагшад хандалгын удхые ойлгоогүй байхаза гадна, өөһэдхэн абаһан уялгануудыһе мэдэхгүй байшоо. Мүн нимэ баримтанууд Сталинай, Молотовой нэрэмжэтэ ба бусад колхозуудта үзэгдэнэ. 22 колхозуудай

9 колхозуудта мүнөө хүрэтэр социалистическэ уялгануудые абаагүй.

Аймсоведэй гүйсэдкомой хүдөө ажамын таһаг хадаа мүнөө хүрэтэр фермэнүүдтэ ба малшадта түсэбтэ даалгабаринуудынь үтөөгүй ба энэ хэмжээ-ябуулга мартын эсэс багта дүргэгдэхэ юм гэжэ нүхэр Бурдуковски мэдээсэбэ.

Тус таһаг болбол малшадтай дунда социалистическэ мурсыөө эмхидхэхэ ябадалда хабаадангүй байна. Тэрэ хадаа аймагай зооветеринарна хүдэлмэрилэгшэдэй дундаһе энэ хэрэгые эмхидхэхгүй.

Олохон колхозууд дээгүүр зооветеринарна кружогууд хүдэлмэрилэгшэй. Олон фермэнүүдтэ улаан булангууд, показателин досканууд гэжэ мэтэ эмхидхэгдээгүй. Бин байһан улаан булангуудынь ехэнхидээ шулаха хэрэгтэй номууд, газетэ, журналнууд, лозунгууд ба плакатуудгүй байдаг.

Мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдтэ ажабуудалай таарамжатай эрхэ байдал байгуулагдаагүй. Малшадлай байрын гэрнүүд муугаар түхээрэгдэнхэй. Олохон фермэнүүд дээгүүр банигүй баалишад халат, полотенце, мылээр хангадаагүй. Олохон фермэнүүдтэ буланг улан угы байдаг.

«Красная Иволга» гэжэ газетэ хадаа мал ажалай хүдэлмэрилэгшэдэй дунда социалистическэ мурсыөө дэлгэрүүлхэ ябадалда хабаадаагүй байшоо. Мал ажалай түрүүшүүлэй хандалгада харюу болгон колхознигуудай абаһан уялгы өөрынгөө хуудаланууд дээрэ гаргаагүй. Аймагай газетын хуудаланууд дээрэ мал ажалай асуудалын туншы хангалтагүйгөөр харуулагдана. Энэ жэлэй үнгэрһэн 2 һара соо тус газетэ хадаа мал ажалай талаар оройдоо 3 жэжэжэн

Бурят-Монгол тухай киножурналнууд

Кинохроникын Иркутска студийн гаргажа байдаг киножурналнууд дотор манай социалистическэ Бурят-Монголой ажабайдал ехэ үргэвэр харуулагдажа байдаг. 1949 оной эхилхэһинэнь хойшо тус студи найман киножурнал гаргаа. Тэдэнь мүнөө экранууд дээгүүр харуулагдажа байна.

№ 8 киножурнал бүхыдөө Бурят-Монголоо зориулагданхай. Тэрээн дотор республикын промышленностийн ба транспортын түрүүшүүлэй зүблөөн, гэгээрэлэй Министрын ажалай үдэр, ажалай резервүүдэй хургуулин ажабайдал харуулагдана. Бусад журналнууд соо Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ пединститудай студентнэ—физикультурнигуудые, эхэнэрнүүд—шатаршадай республиканска турнирай боложо байһанин, колхозно кадруудые, бэлхэдхэй хургуулине харанабди.

Табадахы номерой киножурнал бултадаа В. И. Лениней дурасхаалда зориулагданхай. Энэ журнал соо «Ленинскэ идеянүүдэй идалта» гэһэн гаршагтайгаар «Бурят-Монголой Үнэн» газетын 25 жэлэй ойн баяр тухай харуулагдана. Экран дээрэ газетын номернуудай харагдахатай хамта диктор ингэжэ хэлэбэ: «Ленинско-сталинска национальна политика болбол манай оройно арадуудай социалистическэ культурын үзэгдөөгүй түргэнөөр халбаран мандаха ябадалы хангаа». Саашан ажалшаднаа газетын редакцияда бэшгүүдтэй-тон олоороо ердэг болоһонинь, мүнөө үеын ороо ба хүсэтэ машинаудууд газетын хэблэгдэдэг болоһонинь ба газетын 25 жэлэй ойдо зориулагдан баярай суглаан харуулагдана.

Кадрнуудыг хүмүүжүүлгэд анхаралаа хандуулха

(Баргажанай аймгай партийна конференциһээ)

Гаяхан боложо үнгэрэн аймгай партийна конференци дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой жэл соо хэбэн хүдэлмэри тухай тоосоото элидхэ- лые айкомой секретарь нүхэр Н. В. Халеев хэбэ. Хоёр үдэр соо үргэл- жэлһэн конференцид байлсагшад айкомой хүдэлмэрин дутуу дунда- нуудыг шангаар шүүмжэлэн эли- рүүлбэ. Тоосоото элидхэл тушаа 25 хүн үгэ хэлэб.

гэрэгшэ жэлдэ 438 толгой мал үхэжэ, 168 толгой мал минн гаргашалагдаа. Эндэ үнээн бүри- лөө 850 литр шү хааха түсэбтэй байһан аад, оройдоо 487 литр хаагаа.

Тинхэдэ тарьяан ажалыше та- лаар хүгжэлтэ байхагүй. Хэтэрхэ- дээ, 1948 ондо урда жэлэйхнээ 3 центнерээр бага тарьяан гектар бүхэйнөө хуряагдаа. Кировэй нэр- мэмжэтэ (Уланай), «Большевик» колхозуудай үндэр баян урга- са абааншые хаань, «XVIII партсъезд», Буденнын нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд валова суглуул- гынгаа түсэб холо дүүргэдэгүй. Ай- магай бүхы колхозуудыг хангадаг Куйтунска МТС тракторна хүд- лэмэрингөө жэлэй түсэбые арайхан гэжэ 81,6 процент дүүргэһэн байна.

Мүн мүнөөшье жэлдэ олонхи колхозууд недондонойнгоо гур- маар хабарай тарилгада бэлдэжэ- жэ байһагүй. Агротехническэ заа- баринуудыг элдэжэ гү, али орой- доошье хэрэгсэхэгүй ябаданууд үзэгдэнэ. Гэхэтэй хамта, үрнэ хаа- ха түсэб аймаг соо дүүргэдэгүй. Энэ талаар Карл Марксын нэрэм- жэтэ колхоз илангаяа ехэ дутаг- далтай.

Тэршэлэн аймгай промышлен- ностин предприятинууд үйлдбэ- рингөө программануудыг дүүргэ- нэгүй.

ВКП(б)-гэй айком кадрнуудыг шэлэн олоодоо адуу гаргадаг байһание шүүмжэлэн, аймгай прокурор нүхэр Ринчинэ үгэ хэлэб. «Улаан үлүүтэй хугасаа соо колхо- зуудай 18 түрүүлэгшээр хэлгэг- дээ», — гэжэ делегат Ринчинэ хэлэ- бэ. Айкомой кадрнуудыг эр- хилхэ секретарь байһан нүхэр

Шестаков өөрынгөө хүдэлмэри ту- шаа тон халирхайгаар хэлэһэн бай- на. Конференциин делегадууд бол- бол өөрыгөө шүүмжэлэн үгэ тэ- рээнһээ хүлэһэн байгаа. Юуб гэр- бэд, хэдэн олон хүтэлбэрлхы хү- дэлмэрилгэшэд — коммунистууд партиһаа гаргагдаһан ба зэмэ аба- хан байха юм.

Конференциин делегадууд нүхэд Шекотова, Поздняков, Атугов, Ешиев, Бадмаев гэгшэд ажалша- дай дунда агитационно-ойлгуулам- жын хүдэлмэри, элидхэл болон лекцинуудэй тон багаар уншагда- даг ба заримдаа шанар муутай байдагынь тэмдэглэбэд. — Био- логическа наудын амжалтануудтай мүнөө болтор колхозинууд үшөөр хүсэд танилсаадүй, — гэжэ нүхэр Бадмаев зүбөөр хэлэб. Дээрэ нэр- лэгдэгшэ нүхэд һүүлэй үедэ ха- ра мэхэшэ, «эмшэд» ламанарай эл- бэгжэһэн тухайда, антирелигиозно пропагандыг үндэр дээдэ хэмжээндэ табиха тухайда хэлэһэн бай- нал.

ВКП(б)-гэй Областной Комите- дэй промышленностин таһагыг даагша нүхэр И. И. Логушкин тус конференцидэ хабаадласаа. Нүхэр Логушкин өөрынгөө үгэ соо аймаг соохи бүхы дутагдалуудай бии болон шалтаганаане заан хэлэбэ.

—Тодорхой перспективнэ түсэ- бэй үгы байһанин дутагдалуудай нэгэн шалтаг, хоёрдоонхон ай- магай партийна организацида большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлэй тон бага байһанин болоно. Гурбадахын, үргэн арад зонтоо хүтэлбэрлхы хүдэлмэрилгэшэдэй нигта холбоо- гоо үшөөр шангадхагүйһөө, — гэ- жэ нүхэр Логушкин заагаа.

Гүүлээрн болоһон ВКП(б)-гэй айкомой нэгэдхи пленум дээрэ ай- комой секретарьнуудар нүхэд Н. В. Халеев, Г. А. Сизых, Г. К. Шестаков гэгшэд хунгагдаба. Мун айкомой таһагуудыг даагшад ба- талагдаба.

нүүд хаа саг соогоо үнгэргэгдэнэ- гүй. Иймэ ябаданууд Михайловс- ка сельсоветэй Стальной, Бур- Цакирай сомоной «Улаан тарья- шан» колхозуудай партийна орга- низацинуудта үзэгдэнэ.

Гадна, элидхэлшэ ба үгэ хэлэг- шэд идеологическа хүдэлмэрин асуудалууд тушаа дэлгэрэнг- гээр хэлэһэн байна. Партийна гэг- гэрэлые эмхидхэлгэдэ ехэхэн ду- тууунууд үзэгдэнэ. Марксизм-лени- низмын теорине бээ даагаад шу- далагшадые, тэршэлэн политур- гуули ба кружогуудай хүтэлбэр- лэгшэдые хинан шалгахы, тэдэндэ туһалаа ябадал һулаар табигдан- хай.

ВКП(б)-гэй айкомой пропаган- да ба агитациин таһагыг даагша байһан Дугаров, мүнөө партиин гешүүнхэ ба хүдэлмэ- рингөө гаргагдаһан, партиин айко- мой хоердохи секретарь Аюшев гэгшэд идеологическа хүдэлмэри хойшон татаһан байна. Эдэ хү- дэлмэрилгэшэд арад зоной дунда идеологическа хүдэлмэри нэбтэ- рүүлхын орондо буржуазно-нацио- налистическэ ябадануудыг гарга- хан байна.

Юуб гэхэдэ, Аюшев олохон жэл дотор ВКП(б)-гэй айкомой хоердо- хи секретаряар хүдэлмэрилхэ зуу- раа, хуурмаг мэхэһэн, худалша ламанар, бөөнэрые элирүүлхын орондо, харин тэдэниие бүри оло- шоруулхы оролдохон байна. Гадна шажан шүтэгшэдтэй хамтаржа, саг үргэлжэ архи уулганда хаба- далсадаг юм.

Айком болбол партийна эхин ор- ганизацинуудыг эмхидхэлэй талаар бэхжүүлхэ хүдэлмэри һулаар ябуула. Колхозууд, МТС, пред- приятинуудай хүдэлмэри парти- на организацинууд үшөөр дутуу- гаар хинадаг, шалгадаг байха юм.

Залуу коммунистуудыг дэб- жүлхэ, тэдэниие хүмүүжүүлхэ та- лаар айкомой хүдэлмэридэ байһан дутуу дунданууд тухай больше- вистскэ шүүмжэлэлтэйгээр деле- гадууд Минаев, Доржиев, Гончи- ков, Ульезуев гэгшэд үгэ хэлэбэд.

Гүүлээрн ВКП(б)-гэй айкомой пленум боложо, тэрээн дээрэ ай- комой секретарьнуудар А. Ф. Ткачев, Е. З. Янгутов, Ж. Э. Бу- даев гэгшэд хунгагдаба.

Табанжэлые — дүрбэн жэлдэ!

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Лениной орджо паровоз-вагоно заводд мотельщикүүд Ни- колай Патутин, Николай Балакритов, гэгшэ паровозой шэгэ моделжэе шалгажа байна.

400 мянган тухэриг арбилхабди

Мүнгэнэй эрьсэбэ түргэдхэжэ, арадай ажахын хэрэглэлгэдэ 400 миллионһоо үлүү тухэриг мүнгэ сү- лөөлхэ гэһэн Московско 103 түрүү предприятинуудай коллективүүдэй патриотическа үүсхэл манай Сэлэн- гын уһанзамай районно управле- нинихидэй дунда халуунаар дэм- жэгдэбэ. Уһанзамайхид мүнгэнэй эрьсэбэ түргэдхэһын түлөө шэ- зисэ уялгануудыг ажаба, социалисти- ческэ мүрысөөе улам үргэвэр дэл- гэрүүлжэ эхилэб.

Москвогайхидэй жэшээгээр ма- най коллективүүд өөһэднхөө резер- вые һайнаар тооложо үзөөд, эрьсэ- дэ байгаа мүнгые улам түргэдхэжэ, энэ жэлэй туршада хэдэн зуун мянган тухэриг түрэнэй зөөри ар- билха зорилго табиха. Улан-Удын пристанин коллектив энэ жэлэй турша соо 260 мянган тухэриг ар- билха юм. Эндэ 150 мянган тухэ- ригэй хэмжээндэ түлишэ, элек- тронерги ба бусад зүйлнүүд арбилгагдаха, элдэб гаршануудай хэмжээн багадагдаха байна.

Сэлэнгын пароходство хабаа- тай леспромхозой хүдэлмэрилгэшэд модо отололго, шэрэлгэ дээрэ по- точно методээр ажалла эмхидхэжэ, 100 мянган тухэригэй арбилалта хэхэ гэһэн уялга абаа. Тэршэлэн узелай хэлхэе-холбооной хүдэлмэ- рилгэшэд өөһэдтэ бии байгаа үлүү түүхэй эд материалнуудыг хэрэг- лэжэ, 16 мянган тухэриг арбилха зорилго урдаа табиха.

Пароходой команданууд түлээ түлишэ ба тоһодолгын материал-

нууд дээрэ арбилалта хэхэ, пароходуудай минн байлгыг багадаха гэһэн харюусалгатай уялгануудыг абаба. Гэхэ зуура, үнгэрэн жэл- нүүдтэ ашаа тээлгэ дээрэ пароходуудай удаан зогсолго ехээр үзэг- дэдэг байгаа. Ашаануудыг хэрэг- лэгшэдтэнь саг дары ябуулжа ту- шаа тэмсэл тон һулаар ябуулагда- даг һэн. Тинн энээн дээрэйбэ боло- жо, судануудай техническэ скоростинн түсэбые дүүргэлтэ таһалда- даг байгаа.

Мүнөө энэ ябадалыг усадхаха ту- шаа хэдэн шухала хэмжээ-ябуул- ганууд хараалагдаа. 1949 оной на- вигацита манай коллектив шухала ашаануудыг өөһэднхөө складууд соо удаан барингүй, хэрэглэгшэд- тэнь тэрэ дары хүргэхэ талаар шанга зорилго урдаа табиха.

Сэлэнгын уһанзамайхид 1949 он соо өөһэднхөө ажалыг зүбөөр, тү- сэлблэжэ, ажахын тоосоо сааша- дань һайжаруулан, гүрэнэй зөөридэ 400 мянган тухэригэй арбилалта хэхэ байна. Үнгэрэн навигациин үедэ түрүү коллективүүд һайн ам- жалтануудыг туйлаһан байгаа. «25 лет Бурятии» гэжэ пароходой ко- манда ажахын тоосоон дээрэ хү- дэлмэрилөөд байхадаа, 84 мянган тухэригэй арбилалта хэхэн байха юм. Тинмэхэ, арбилалтын нэгэн шухала нүхэсэл болохо ажахын тоосоондо мүнөө жэл ехэхэн анха- ралаа хандуулнабди.

И. Горбачев, Сэлэнгын пароходтын райуправлениин начальник.

Габьяата ажал

Ленинэй орджо паровоз-вагоно заводой булад шидэлгын цехын 100 гаран стахановецууд заводой Хүндэлэлэй доска дээрэ бэшэдэнхэй. Тэдэнэрэй олонхын Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагшад ба сэрэгэй албанда ябаһан нүхэдүүд юм.

Ахалагша лейтенант байһан Иван Григорьевич мүнөө цехын мастераар хүдэлмэриллэ. Энэ нүхэрэй участок табанжэлһэн түсэбые энэ жэлдэ уридшала дүүргэхэ аргатай болонхой.

Булад хайлуулагшад нүхэдэ Джалинов, Казаров гэгшэд халаан бүридөө 2—3 нормонуудыг дүүргэ- нэ. Советскэ Арминн 31 жэлэй ой хүндэлэлдэ дэлгэрэн мүрысөөндэ ахалагша мастер нүхэр Скубино, комсомольско халаанай мастер Костин гэгшэд түрүүлэб.

Фронтовик, залуу хүдэлмэриншэ Николай Брюханов гэгшэ табанжэ- лээр үгтэһэн даалгабарине үнгэр- хэн жэлдэ дүүргэһэн. Мүнөө 1949 оной январь һара ба февралын 20 хоног соо табан һарын ажалыг даалгабарине дүүргэб.

Мүнөө нүхэр Брюханов залуу хүдэлмэриншэдэй, һаяхан ФЗО гургуули дүүргэгшэдэй дунда үйлдбэ- ринн буралсал ба хүмүүжүүлгын хүдэлмэри ябуулдаг.

А. Белеев.

Ольга Белоусовагай үүсхэлые дэмжэнэ

«Скорород» гэжэ ленинградскэ гуталай фабрикийн эсэхгшэ Ольга Белоусовагай патриотическа үүсхэлые Горолок городой хүдэлмэри- шэд ба горнягууд ехэхэн хүндэ тэйгөөр хүлэжэ абаба. Тинхэдэ профгруппирнууд энэ хүдэлмэри дэлгэрүүлхын түлөө бага бэшэ хүдэлмэри хээ. Профсоюзнуудай түсэбые нэрэтэй түрэтэйгөөр утгы- хын түлөө халаанууд, цехүүд участогууд, тодорхой ба дээшлүүл- гэдэгшэ социалистическэ уялга- нуудыг абаад, тэдэнэ амжалта таһаар дүүргэжэ байна.

Түрүү бригаданууд ба участо- гуудай түсхэлээр сээдлин нээглэ- хэ үдэр — апрелин 19 хүртэр дүр- бэн һарынгаа үйлдбэринн програм- мые дүүргэжэ уялга Первомайскэ руднигай горнягууд абанхай.

Тус руднигай коллективэй дунда дэлгэрэн социалистическэ мүрысөөндэ бурильщик нүхэр Любчик- ин түрүү һуури эээлжэ ябана. Энэ коммунист үдэр бери хоёр нормо дүүргэжэ, большевистскэ жэшээ бусадта харуулна.

Н. Кучумов.

А. С. Пушкинай түрэнһөө хойшо 150 жэлэй ойдо

А. С. ПУШКИН.

ЧААДАЕВТА

Дару алдар, дуран, найдалда Дашууржа удаан ябаагүйлди, Эдир наһанайнай элдин зугаа Эдир манан, зүүдэндли халаа; Хархис засагай хабшалта зүршэн, Халуун сэдхэлэйнгэе ханалаар Эсэгэ оройнойгоо урвал тэбшэн, Этигэд, хүсэлнай үшөөл бадарһаар. Илдам дүүхэйдэ дурлаһан хүбүүнэй Инагаа хүлэжэ ядаһан мэтээр, Үргэн ехэ нангин сүлөөгэй

Үе сагыг хүлээнэлдн эхээр. Сүлөөе аүгнэн байһан хадаа, Саарһан дээрэ нэрэтэй сагтаа, Эльгэ зүрхэйнэйгөө аруун шунал Эсэгэ орондоо зоруула! Этигш, нүхэр: хээсэх эрөхөл Эрхэ сүлөөгийннай золто одон, Эхэ Росси нойрһоо һэрхил, Ээрхэхэ засагай эбэрхэй дээгүүр Манай нэрые мартангүй бэшэхэл!

Ц. Галсанов оршуулба.

Республиканска пушкинска комиссида

Ородой агуухэ поэт Александр Сергеевич Пушкинай түрэнһөө хойшо 150 жэлэй ойдо бэлдэхэ ба һайндэр эмхидхэхэ республиканска комиссинн түрүшын засе- дани болобо.

Комисси хадаа һайндэртэ бэлд- хэхэ ба үнгэрэхэ түсэбые батал- ба. А. С. Пушкинай ажабайдал ба уран зохоолнууд тухай лекцинууд, элидхэлнүүд ба хөөрөлдөөнүүдыг хэхээр хараалагдаа.

Май һарада Д. Банзаровой нэр- рэмжэтэ педагогическа институтай ород хэлэнэй ба литературын кафедрын научна сессии дээрэ агуу- ехэ поэдэй уран зохоол тухай элидхэл хэгдэхэ байна.

А. С. Пушкинай зохоолдо зо- роулагдаһан научна конференци зооветинституудай студентнүүдэй дунда болохо юм.

Бусад бургуулинууд, социалисти- ческэ культурын байшанууд, библиотекэнүүд, уншалгын байшан- гууд, клубууд ба улаан булангуудта тус ойдо зоруулагдаһан уншагдадай конференцинууд, лите- ратурна вечернүүд, пушкинска унша- лганууд болохо байна.

Пушкинай зохоолнуудай выстав-

кэнүүд библиотекэнүүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэхэн.

Ородой агуухэ поэдэй ажабай- дал, ажал-ябуулга ба уран зохоол- нууд тухай статьянууд болон очеркнүүд республиканска газет- нуудтэ хэблэгдэхэ ба радиоготоо дамжуулагдаха юм.

Комисси хадаа А. С. Пушкинай шэлэгдэмэл шүлэгүүдыг бурхад монгол хэлэн дээрэ хэблэхээр бэлдэхэнь Бурмонгизда даалгаа.

Бүхы аймагууд, городууд ба томо предприятинууд дээрэ пушкинска комиссинууд байгуулагдаха байна.

БМАССР-эй гэгээрэлэй Министерстводэ

1949 оной июнин 6-да ородой агуухэ поэт А. С. Пушкинай түрэнһөө хойшо 150 жэлэй ой гүй- сэхэ байна. Энэ ойн үдэртэ зориу- лагдан хэгдэхэ хүдэлмэринүүд тухай БМАССР-эй гэгээрэлэй Мин- истерство тухай приказ гаргаба.

Байгша оной март, апрель тей- ворчанууд соо агуухэ поэдэй ажалыг олоно ажал-ябуулга тухайда хөөрөлдөөнүүд, лекцинууд

нуудыг өөһэднхөө хүсөөр шүүмж- лэжэ дээрэ уран һайханар харуулгын шүлгэ зохоолнуудыг шалгарта таһаар уншалгын комиссинууд хурагшалай дунда соносхогдохон юм.

Мун А. С. Пушкинда зориула- даһан баярай суглаанууд бургуу- линуудта, хүүгэлэй бэлдхэгшэ гургуудта ба педагогическа училищ- нуудта үнгэргэгдэхэ байна.

Закаменай коммунистууд нюур сахилгагүйгөөр шүүмжэлэл ябуулаа

Аймагай IX партийна конферен- ций боложо үнгэрбэ. Эндэ ВКП(б)- гэй айкомой секретарь нүхэр А. Ф. Ткачев тоосоото элидхэл хэбэ.

Элидхэлшын хэлэһэнэй еһоор, аймагай колхозууд зүбхэн 1948 ондо малайнгаа тоо толгойн хорол- тыг зогсоожо, адуу мал үсхэбэ- рилхэ гүрэнэй түсэбые 100 процент дүүргэһэн ба мун хүдөө ажахын продуктуудыг гүрэндэ ту- шааха түсэбөө үлүгшэлэн дүүргэ- бэ. Урда жэлэйхидэ орходоо адуу малай ашаг шэмэ үнгэрһэн жэлдэ нилээд дээшлэб.

Хүдэлмэрингөө һайн үрэнүүд тухай хэлэхэ зуураа, элидхэлшэ болбол хүдөө ажахыда үзэгдэжэ байһан дутуу дундануудыг тэм- дэглэһэн байха юм. Аймагай колхозуудта севооборот зүбөөр бөө- лүүлэгдэнгүй. Үндэр ургасын мас- тернуудай түрүү дүй дүршэлнүүд үргэжөөр нэбтэрүүлэгдэнгүй. Тинмэхэ ороолого ба техническэ куль- турануудай ургаса үшөөл доогуур байһан зангаараа. Үнгэрһэн жэлдэ аймагай олонхи колхозууд тог- тоодоһон ургаса хурьяан абалгын ба гүрэндэ тарья тушаалгын түсэ- бүдыг дүүргэжэ шадаагүй.

Мун энэ жэлэй хабарай тө- рилгада бэлдхэлнүүд муугаар ябуулагдана. Олонхи колхозууд үр- нэ хаалгын түсэбые дүүргэжэгүй ба агротехническэ хэмжээ-ябуулга- нууд муугаар үнгэргэгдэнэ.

Аймагай колхозуудта малай үхэлгэ үшөөл үзэгдэһөөр. Гадна, колхозной доторой хэрэгсэлдэ адуу мал олоор гаргашалагдадаг байна. Олонхи колхозууд мал ажалла саашадань хүгжөөжэ, тэжээлэй бата бэхн база байгуулха, адуу малайнгаа ашаг шэмэ дээшлүүлхэ ба үлүгшэрые һайжаруулха асуу- далнуудта үшөөл анхаралаа багаар табина.

Элидхэлшэ ба үгэ хэлэһэн деле- гадууд ВКП(б)-гэй айкомой хүдэл- мэрид байһан горьтойхон дутуу дундануудыг элрхэйлэн шүүмжэл- бэд. Нэн түрүүндэ, ВКП(б)-гэй ай- ком нийтын мал ажалые сааша- дань сэхээр олошоруулха тухай XV областной партийна конферен- циин табиха гол зорилгыг дүүр- гэгүй байна.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ ДҮЙ ДҮРШЭЛЫЕ БҮГЭДЫН ШАДАБАРИ БОЛГОЕ!

Үнэн сэхэ Малаараа хүндэтэй болоо

Цыбикова хонин дээр нилээд үнийн хүдэлмэрийг баян дүй дүршэлтэй болон байна. Энэ басан өөрийн гэгээ ажлаар нийтэн хонин гүлдэе үсхэбэрлэх тусэбье бүхэнд үлүбшэлэн дүргэжэ, хонингуудай дунда хүндэтэй болго.

Анжалын хүндэтэйгөөр сэгнэгдэнэ

Турган жэлэй турша соо адуунар хүдэлмэрилдэ Ленинэй нэртэ колхозой гэгшүн Цыдып Байжуев үдэй үедэ нилээдгүй үжшээ харуулдаг болобо. Үнэн жэлдэ 57 гүүнээ 56 унаабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Энэ оной февралын 15 хүртэр үнээдэ үдэртөө хоёр дахин хаадаг хэмд. Манай участогай зоотехник нүхэр А. И. Ожук гэгшэтэй дөөрл.

Д. Батожапов. Үнэн жэлдэ бүрн ехэ амжалта гэгшүн түлөө колхозой эрхим хонин Цыбикова эршэмтэйгээр сэгэ байна.

Д. Ширапов. Турган жэлэй турша соо адуунар хүдэлмэрилдэ Ленинэй нэртэ колхозой гэгшүн Цыдып Байжуев үдэй үедэ нилээдгүй үжшээ харуулдаг болобо.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

Д. Ширапов. Турган жэлдэ 57 гүүнээ 57 унагабажа, хоролтогуйгөөр түлжүүлэ байна. Тэршэлэн өөрын даабын бүх адуун тобир тарганаар ондо ороон байха юм.

100 хонинхоо—150 хурьга

Малшадай бүхэеспубликанска мурьсөөндэ оролсохо зуураа, 1949 ондо 100 хонинхоо 150 хурьга абаха гэгшэн уялга абанхайб. Энэ уялга бодото дээрнэ бэлдүүлх аргаболомжо бин. Энэниие минни хэдэн жэлэй дүй дүршэл харуулна.

Энэ үе соогоо хони үсхэбэрлэх талаар нилээд дүй дүршэлтэй болонхойб. Түл абаха, нооно хайшалха, һу хааха тусэбөө жэл бүхэнд үлүбшэлэн дүргэжэ түлбэридэ хамта дээрнэ 100 гаран хони ямаалы абан байгаа.

Үнгэрэгшэ жэлдэ 145 хонинхоо 175 хурьга абаа һэм. Энэниингэ түлөө нэмэлтэ түлбэридэ 17 толгой хони абааб. Хониндоо зүбөөр харуулан ба орооной кампание саг соонь, зоотехническэ заабарин еһоор үнгэрэгшэн дээрнээ эдэ амжалтанууды туйлааб.

Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай. Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Адуушадай мурьсөөндэ илаба

Үлэгшэнэй сомоной «Майн 1» ба Бур-Цакирай сомоной «Улаан малшан» колхозуудай КТФ-нүдэй хүдэлмэрилгшэд адуу моридые олошоруулхын түлөө социалистическэ мурьсөөндэ бултадаа оролсонхой. Тэрэ мурьсөөндэ «Майн 1» колхозой адуушан Молон Дамбаев, «Улаан малшан» колхозой адуушан Дамдин Гармаев гэгшэд илажа, Закамен соо түрүүлбэд. Дурсагдаша хоёр адуушад түл абаха тусэбүүдэ үлүбшэлэн дүргэжэ, колхозой адуун хүргэые нилээдгүй олошоруулба.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

Эдэнэр энэ жэлдэ үбэлжэлтэе эрхим хайнаар үнгэрэгшэ, 1949 ондо гүрэнэй тусэбые үлүбшэлэн дүргэхын түлөө бүрн эршэмтэйгээр тэмсэжэ байха юм. Мүнөө М. Дамбаев ба Д. Гармаевай харуулалжа байһан адуун хүргүүд тобир тарганаар ондо орожо байна.

АЖАЛШАДАЙ ЭРИЛТЫЕ ДҮҮРЭНЭЭР ХАНГАХА Шанда хүртэһэн сельпо

Социалистическэ мурьсөөнэй 1948 оной 4-дехи кварталай дүнгөөр, БМАССР-эй Министртүдэй Совет Кабанскын аймагай Твороговско сельпогой (правлениинь түрүүлэгшэ нүхэр П. Горелова) коллективтэ хоёрдохи шан болохо 2500 түхэриг мүнэг үгэбэ.

Тус сельпогой хүдэлмэрилгшэд үнгэрэгшэ жэлэйнгэ хүдэлмэринин дүнгые зүбшэн хэлсэжэ, энэ жэлдэ улам дээшлүүлэгдэһэн уялга

түсэб табяагүй бууна. Тэрэ хада албанай хэрэгээр командировкодо гарааб гээд, агнуури хэдэг болошо. Үнгэрэгшэ намарһаа хойшо 10 гаран бодон гахай алажа, мяхаарнь наймаа хонжоо хэһэн байна.

Аймпотребобществын худалдаанай таһагые даагша нүхэр Д. Иванов гэгшэ магазинудайнгаа хүдэлмэринэ найжаруулхые оролдогогүй, ажалшадай хэрэгэлдээр ямар юумэнүүд дутанаб гэжэ шалгадаггүй байха юм.

Тиммээ аймагай ажалшад хүбэн, хюрөө, аяга, табак ба бусад зүйлүүдээр хангагдаггүй байһаар, Үнгэрхэдөө, айментрлэхин чайноидо ороходо алюминийвэ табак соо сай хэжэ үгэдэг байна. Тэршэлэн колхозуудтай магазинудһаа байтагай, айментрлэхин магазинуд олон ушарта тогтоогдоһон саг соогоо нээгдэдэггүй, хүдэлмэринин сагай үедэ хаалтатой байдаг юм.

Тиммээ худалдан абагшад продавецүүдэй гэртнэ ошожо, магазинһаа нээгт гэжэ гуйха баатай болодог. Энэ жэлдэ «Улаан шарза» ба «Улаан малшан» колхозуудтай магазинуд продавецүүдгүй дээрһээ удаан саг соо хаалтатой байгаа.

Эдэ баримтануудые аймгүйсэдкомой ба Бурмонкоопсоюзай правленин зүгһөө «наринаар шалгажэ, гэмтэ ноурунуудын зохино хэмжээ абаха, тус аймагай ажалшадые шаашадаа эд бараагаар хүсэд хангаха хүдэлмэринэ эрид найжаруулха еһотой.

Б. Дашиев, манай тусхай корреспондент. Мунгээр хүдэлмэрилдэг сельпо Бичурын аймпотребсоюзай Заганай сельпо үнгэрэгшэ жэлдэ колхознигуудай дунда худалдаанаймаа хангалтагүйгөөр ябуулаа.

Эд бараанай эрьесын жэлэй түсэб миил 70 процент дүргэгдэе. Колхознигуудта шухала хэрэгтэй аяга, табак ба бусад амһартанууд оройдоошые асаргадангагүй. Гадна, зарим магазин, ларегуудын хаяхан болтор дулаан гэр байраар хангагдаггүй байһан юм.

Жэһээлхэдэ, Бодоогуйдай сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэхин магазин пешэнгүй, Тийн хура бороон ородог байһан дээрһээ, адуушанай ажал жэһээгүй хүндэ хүшэр болжо, угаа шадамар бэрхээр ажаллахые эрхэ байһана. Мүн тийхын хажуугаар эдэ баруундта гүүд азаргада орохо ба унагалта байһынь маргажа болохогүй.

Тийнжээд, бидэнэр бэлшээрин газарые нара араар адуун хүртүүдтэ хубаахана гадна, харынгаа бэлшээрин участогуудые недели бүхэндэ ба үдэр бүридэ адууллаар хубаадаг байнабди. Тийнхэдэ уналуурдаа дүтэ байһан участогуудые үдэртөө адуулхын тулада ба доло болдог газаруудые һүндэлдэ адуугаа бэлшээрин тулада талалдаг байнабди. Иигэжэ нэгэ участок дээр адуугаа бэлшээжэ, гэндэхи зүлгэ-ногоонуудые эдижэ адууһамсаарнь, нүгөөдэ участогтань туужа абаашадаг байнабди. Зундаа гол түлбэ һүни бэлшээжэ адуугаа эдеелүүлхэ хэрэгтэй болодог. Зунай халуунда адуугаа сүүдхэдэ дүрбэ дахин уналнабди. Тийнхэдэ тэдэниие улагуури тэһэе намажа асархагүй, харин үсөөхэн бүлэгүүдээр аалиханаар туужа асархана байна байна. Иигээд зунай бэлшээр дээр адуун хүртүүдые сентябрь һарын хахад болтор байлгашабди.

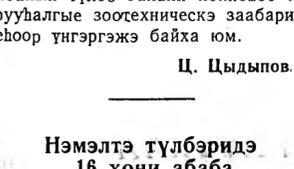
ОРООНОЙ КАМПАНИЕ ЭМХИДХЭХЭ ТУХАЙ Бидэнэр адуунай орооной кампанида бүрн январь һараһаа хойшо бэлдэжэ эхилдэг байнабди. Тон түрүүн бүхы гүүдэ шалган үзэжэ, тарган туранхайгаарнь илгаад, хүшэ муутай гүүдые амаруулаар һайн тэжээл дээрэ табижа, орооной кампаниин эхилтэр дунда эергын хүшэтэй болгонобди.

Будажап Жанаев, Мухаршээрэй аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой орденто адуушан. «БҮРЯТ-МОНГОЛЫ ҮНЭН» 1949 оной мартын 20.

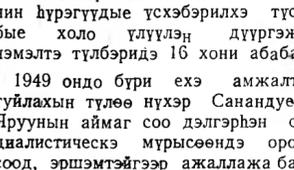

Байкало-Бурятын аймагай «Майн 1» колхозой ажалшад Цыдып Байжуев, М. П. Муравьева үнгэрэгшэ жэлдэ 11 үнээһинэ 11 түгэл абан байгаа. Мүнөө нүхэр Муравьева 17 үнээһине харуулалжа байба.

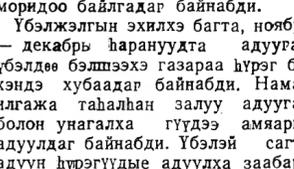
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: М. П. Муравьева һая гарһан дугалгы өндөрлөжэ 3. Веснинагай фото.

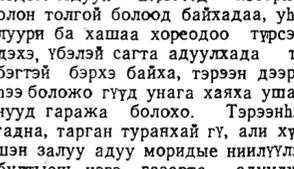
Мария Баханова, Баргажанай аймагай, Сувинска сельсоветэй, Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хаалишан.

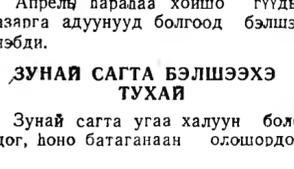
Ц. Цыдыпов. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Ц. Цыденжапов. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Ц. Цыденжапов. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

Ц. Цыденжапов. Энэ жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай.

ДҮЙ ДҮРШЭЛӨӨ ХАЛАН АБАЛСАНАБДИ

Бидэнэр адуун хүрэгые иигэжэ харууналдагбди

Түрэн жэл соо адуу моридые үзэжэ, зүбөөр үсхэбэрлөөд байһа гэгшэ экономическа таһаа нэгүрэй байхаһаа гадна, тэрэ ресурсуудые үлэмжэ дүгээр хэрэглэхэ арга олгоно. Тийнхэдэ бидэнэр адуу моридоо хүрэгтэ ябуулжа, явалаа показателнуудые туйладаг болдо.

Түрэн жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай. Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон.

Түрэн жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай. Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон.

Түрэн жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай. Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон.

Түрэн жэлдэ абан уялга нэрэтэй түртэйтгөөр дүргэхэ байһамни лабтай. Д. Дашиева, Торин аймагай «Улаан Номто» колхозой хониншон.

НАМАРАЙ АДУУЛГА Сентябрьһаа апрель һара хүртэрхи үе хадаа адуу үсхэбэрлэгдэ гол шухала удхатай ба гэгээл хониншон. Тийнхэдэ, бидэнэр адуу моридой үбэлжэлгэдэ һайса бэлдэхэдбди. Бэлшээрндэ ябажа, ондо орохо адуун хүрэгүүдэ үбэлжэлгын эхилхэ хүртэр таргалуулхын тулада зунай ба намарай сагуудта ногоо һайнтай газарые шэлэжэ адуулхана һайн юм. Олон жэлдэ ажаглан хараад байхада, хэрбээ адуу морид, илангага гүүдэй туранхай байгаа һаань, тэдэниие үбэлэй сагта таргалуулха гэгшэ аймагтар бэрхэтэй болодог байна. Тийн, хэрбээ адуун хүрэгтэ бэлшэжэ ябан морид ба гүүд намарай сагта һайса таргалаад байбал, хэдэһые хүйтэн үбэл болоошы һаань, тарган зандаа ондо орожо шадаха юм.

Ушар нимээ бидэнэр август—октябрь һарануудта адуугаа таргалуулжа, хүшэ һайнтай болгохын тула тусгаар анхарал хандуулнабди. Энэ үедэ адуу морид үлэмжэ шэмтэй үбэн ногоо эдилдэг юм. Гадна, намарай олбо унажа эхилхээ хойшо һоно батанаан үгы боложо, адуун хүрэгүүд бүхэли үдэртөө бэлшэдэг байна. Энэ үедэ бидэнэр адуугаа сибалангай хэнэ дээрэ, тарга хуряажа абмсаараа, поли дээрэ гаргажа адуулдаг байнабди. Бэлшээрин участогуудые түргэ-түргэн һэлгүүлжэ байхада адуу морид түргэн таргаластай байдаг. Хэрбээ адуу морид бэлшээр дээрэ гармсаараа үбэн ногоо зулгаажэ, бултадаа түбшэн тэнгилэн бэлшэжэ ябаа хадань, эндэхи хагда ногоон таараба гэжэ мэдэдэг байнабди. Тийн нэгэ газартаа тогтонгүй, нишэ тишээ таража ябажа гүүдлөө хадань, адуугаа ондоо участогта абаашажа бэлшээнбди. Зүгөөр, намарай сагта хагда ногоон хюруутажэ ба сентэжэ эхилхэдэ, унага хаяха ябадал олошордо юм. Тийн энэниие ойглохо хэрэгтэй.

НАМАРАЙ АДУУЛАЛГЫН ҮЕДЭ СҮДХЭДЭ 2-3 ДАХИН УНАЛАДГАЙ БАЙНАБДИ. ҮБЭЛЭЙ БЭЛШЭЭРИ ТУХАЙ Адуун хүрэгүүдые үбэлэй сагта бэлшээжэ гэгшэ бүхы хүдэлмэринин амжалтые шиндхэдэг байһаниинь мэдэжэ. Үбэлэй сагта бэлшээхэ адуунай толгой бүхэндэ 8-һаа 10 хүртэр центнер үбэ тэжээл бэлдэжэ, тэрэниие адуугаа бэлшээхэ газарта асардаг гү, али тэрэндэ дүгээжэ дүрилдэг байнабди. Энэ үбэн хадаа үбэлэй саган шуурган болоходо эдеелүүлхын тулада ба мүн тэршэлэн тэнхээ тамираа һуларһан адуунда нэмэлтэ тэжээл үгэхын тулада хэрэглэгдэхэ болоно. Адуун хүрэгүүдэ тарган һайнаар ондо оруулха хэрэг болбол адуушаниие өөһдынь байра байдалаар, дулаан хубсаһаар ба эдэ-хоолоор хангаха ябадалһаа мүн лэ эхээр дудылдаха байна. Тийнэ хадань манай колхозой правлени бидэнэр адуушан тухай оролдожо, байра байдалаар, дулаан хубсаһаар хангаһан байха юм.

Адуун хүрэгүүдые һалхи саһанһаа халхалха, дулаан һарабша сарайнуудые түхээржэ, тэндэ адуугаа эдеелүүлдэг ба үбэлэйн муудһан моридоо байлгадаг байнабди. Үбэлжэлгын эхилхэ багта, ноябрь—декабрь һарануудта адуугаа үбэлдөө бэлшээхэ газараа хүрэг бүхэндэ хубаадаг байнабди. Намар илгэжа таһалһан залуу адуугаа болон унагалта гүүдэ амыарнь адуулдаг байнабди. Үбэлэй сагта адуун хүрэгүүдые адуулха заабари гэгшэ гол түлбэ намарай сагай хилда адлирхуу байха юм.

Манай колхозой адуушан болбол хүрэг бүхэндэ бэлшээхэ адуунай тоо толгойнь: моридоор 75—100 толгой, залуу адуугаар — 100—150 толгой, унагалта гүүдээр—50—75 толгойгоо олон болохо еһотгүй гэжэ тоолодог. Адуун хүрэгүүд хэтэрхэй олон толгой болоод байхадаа, уналуури ба хашаа хороодоо түрэлдэхэ, үбэлэй сагта адуулхана түбэгтэй бэрхэ байха, тэрэн дээрһээ боложо гүүд унага хаяха ушарнууд гаража болохо. Тэрэнһээ гадна, тарган туранхай гү, али хүшэн залуу адуу моридые нилүүлэн будтынь нэгэ газарта адуулжа яабшые болохогүй. Губи хонхор газарта һалхи жабаргүй, нэгэ бага дулаан байдаг хадань, һүниин сагта адуугаа иматга нимэ участогуудта бэлшээдэг байнабди. Үбэлэй сагта саһанай яһала элбэг байбашы, бидэнэр адуугаа сүүдхэдэ хоёр дахин уналдаг байнабди.

Апрелй һараһаа хойшо гүүдые азарга адуунууд болгоод бэлшээнбди. ЗУНАЙ САГТА БЭЛШЭЭХЭ ТУХАЙ Зунай сагта угаа халуун болодог, һоно батанаан олошордог,

хура бороон ородог байһан дээрһээ, адуушанай ажал жэһээгүй хүндэ хүшэр болжо, угаа шадамар бэрхээр ажаллахые эрхэ байһана. Мүн тийхын хажуугаар эдэ баруундта гүүд азаргада орохо ба унагалта байһынь маргажа болохогүй.

Тийнжээд, бидэнэр бэлшээрин газарые нара араар адуун хүртүүдтэ хубаахана гадна, харынгаа бэлшээрин участогуудые недели бүхэндэ ба үдэр бүридэ адууллаар хубаадаг байнабди. Тийнхэдэ уналуурдаа дүтэ байһан участогуудые үдэртөө адуулхын тулада ба доло болдог газаруудые һүндэлдэ адуугаа бэлшээрин тулада талалдаг байнабди. Иигэжэ нэгэ участок дээр адуугаа бэлшээжэ, гэндэхи зүлгэ-ногоонуудые эдижэ адууһамсаарнь, нүгөөдэ участогтань туужа абаашадаг байнабди. Зундаа гол түлбэ һүни бэлшээжэ адуугаа эдеелүүлхэ хэрэгтэй болодог. Зунай халуунда адуугаа сүүдхэдэ дүрбэ дахин уналнабди. Тийнхэдэ тэдэниие улагуури тэһэе намажа асархагүй, харин үсөөхэн бүлэгүүдээр аалиханаар туужа асархана байна байна. Иигээд зунай бэлшээр дээр адуун хүрэгүүдые сентябрь һарын хахад болтор байлгашабди.

Гурагшадтай булан

ЭДИР ЗУРАГШАДАЙ НОНКУРС

Ленинскэ комсомолой XI съезддэ бэлэг болгон ВЛКСМ-эй Улан-Удын горком ба пионерүүдэй Ордон эдиришүүлэй эрхим зурагуудай конкурс үнгэргэжэ эхилбэ. Конкурсноо ороондоо хамгаалгын дайнда хабаадалсан полковник нүхэр Елбоев байлсажа, пионерхолтой юмэнүүдые хөөржэжэ үгэбэ.

Советскэ Армиин анхандаа нажа тогтолон тухайда болон арадуудай зол жаргал, эрхэ сүүлөө хайшан гэжэ баатарлигаар сахижа байһан тухайдаһ нүхэр Елбоев хэлэжэ үгэбэ. Эдүр энхэ бээтэй хүнүүд боложо, эрдэм номдоо эрхимээр нуралсахые пионерүүдые урьалба.

Уулзалгын хүүддэ хүүгэдэй аймагтай байшангай пионерүүд пионерхолтой концерт харуулаа. Концертад пионерүүд В. Законникова, Борисов ба бусад илангаая ехэ шадабари мэргэжэлтэй байһанаа харуулаа.

И. Этиглов.

Пионерхолтой уулзалга

Баргажанай аймагтай Баргажан тосхой пионерүүд сүлөөтэй сагаа ашаг туһатайгаар ба пионерхолтойгоор үнгэргэнэ. Наяхан үнгэргэгдэһэн спортоны Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадалсан полковник нүхэр Елбоев байлсажа, пионерхолтой юмэнүүдые хөөржэжэ үгэбэ.

Советскэ Армиин анхандаа нажа тогтолон тухайда болон арадуудай зол жаргал, эрхэ сүүлөө хайшан гэжэ баатарлигаар сахижа байһан тухайдаһ нүхэр Елбоев хэлэжэ үгэбэ. Эдүр энхэ бээтэй хүнүүд боложо, эрдэм номдоо эрхимээр нуралсахые пионерүүдые урьалба.

Уулзалгын хүүддэ хүүгэдэй аймагтай байшангай пионерүүд пионерхолтой концерт харуулаа. Концертад пионерүүд В. Законникова, Борисов ба бусад илангаая ехэ шадабари мэргэжэлтэй байһанаа харуулаа.

И. Этиглов.

Шухала хэрэгтэ иигэжэ туһална

Курумканай аймагтай хургуулинууд ган гасууртай тэмсэхэ тухай советскэ правительствын тогтоолые бэлдүүлжэ хэрэгтэ бодото туһаламжа хүргэнэ. Тунгэнскэ бурт ба ород хургуулинууд абайан уялгана дүргэжэ, нарбанай борбоосгой нилээд ехые суглуулаа. Сахуулинска долоон жэлэй ба Курумканай дунда хургуулинуудай хурагшад 80-90 килограмм эрхим һайн борбоосгой суглуулба.

Хурагшад өөһэдүнгөө суглуулһан борбоосгойнуудые райлесхоздо тушаажа байна.

«Манай орной үргэн нэлэнхы газар ногагуудта тарна ногоо һайнаар ургуулаха хэрэгтэ хара һалхин хоро хүргэжэ еһогүй. Ган гасууртай тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр туһалхабди.» гэжэ Курумканай дунда хургуулин VIII классай хурагшад мэдүүлнэ.

З. Сажиннов.

Үншэн хурагшадта туһаламжа

Хэжэнгын аймагтай Доодо-Худанай сомоной Мологовой нэрэмжэтэ колхозой дэргэдэй эхнй хургуулин хурагшад ба пионерүүд туһалсалгай фонд бин болгохо тушаа ехэ оролдолго гаргана.

Үншэн хурагшадта туһа хүргэжэ зорилготойгоор эдэ-хоолой зүйлүүд суглуулагдаа. Жэшэнь, Н. Ринчинова гэжэ үншэн хурагшад 3-дахн класста хурадаг юм. Туһаламжа үзүүлһэнэй ашаар, энэ хурагша урөгтоо гэгдэхэеэ болижо, эрхим һайнаар хурадаг болоо.

Гадна, хурагшад 70 гаран түхир бүгд мүнгэ суглуулаа. Энэ мүнгөөр бүгд худалдажа абаад, үншэн хүүгэдтэ самса ба платые оёжо үгэхэ юм.

Ц. Токтохоев.

Аналай дүй дүршэл олоно

Мухаршэбэрэй аймагтай хүүгэдэй байшангай худэлмэрилжэ Анна Дмитриевна Андреева хадаа хүүгэдтэ ажалай дүй дүршэл олгохо талаар нилээд ехэ худэлмэри хэни. Анна Дмитриевнагай даажа байһан басагадай 2 класста хамтадаа 31 хүүгэд бин. Эдэнэр бултааран эрхим һайнаар нуралсадаг. Тэдэнэр бүгд дээрэ утаһаар уран һайханаар оёжо һурана. Мүн унтари ороноудаа эмхи гуримтайгаар хуряажа шаддаг.

Комнатонуудын ариг сээрхэн.

Тумбочканыудын сагаахан салфеткэнуудээр хушаатай. Байраа үзэмжтэй һайхан болгохын түлөө хүүгэд оролдолго шадабария ходоодо гаргадаг. Тэдэнэр голоо өөһэдөө угаана. Мүн өөһэдүнгөө хубсаа угаажа ба утөгдажа шадха болохой.

Багашуул сээр һайнууд хубсаһатай, ходоодо ариун хэргэгүүд убадаг. Энэ хадаа хүмүүжүүлжэ А. Д. Андреевагай жэшээтэ һайн худэлмэрин аша үрэ болоо.

О. Вересова.

Ш А Т А Р

Улан-Удын 24 дэхи чемпионат

Городской шатар чемпионат гурбадахи турта Копыловский Чернокозовые, Сергеев Житомирские; Мамилев Ключко, Игумнов Улановые шүүбэд. Занданов — Мажаров, Дубенко — Гаврилов гэгшэд тэнсэһэн байна.

Дүрбэдэхи турта нэгдэхэ категориин шатаршан Цыденов Зандановые шүүгээ. Мүн Ключко Гавриловые, Житомирский Мажаровые илаа. Копыловский Павлов хоерой наадаһан парти саһаа үлүү унжагайржа, Павлов илагдаһандаа тоологдоо. Мамилев — Чернокозов, Сергеев — Уланов гэгшэд тэнсээ.

Табалахи турта Мамилев Сергеев, Цыденов Дубенкые, Занданов Чернокозовые, Уланов Копыловские шүүгээ.

Зургаадахи турта Цыденов Ключко, Мамилев Мажаровые, Житомирский Зандановые, Павлов Улановые шүүһэн байна юм. Игумнов — Чернокозов, Гаврилов — Сергеев гэгшэдэй партинууд тэнсэлгээр дүрбээ.

Зургаадахи турай удаа Цыденов түрүүлжэ ябана. 4 хүнтэй наадаад, нэгэһые хүндэ илагдаггүй. Павлов 5-һаа 4, Сергеев 6-һаа 4 очкогой.

Хилын саана юун болоноб

Эб найрамдалтай тала баригшад бүхэдэлхэй конгресс зарлаха гэһэн дурадхалда журналистуудай уласхоорондын организацианалаа нэгдүүлбэ

ПРАГА. (ТАСС). Эб найрамдалы хамгаалгада зориулагдаһан культурын ажал-ябуулагшад холбооны уласхоорондын комитетдэй манифестдэ харюу болгон, журналистуудай уласхоорондын организациин генеральна секретариат эб найрамдалтай тала баригшад бүхэдэлхэй конгресс зарлаһые ехэтэ һайшаажа, бэлдэхэлхэй худэлмэридэ туһалха ба тэрэндэ хабаады хусэнэ.

Хойто-атлантическа пакта нэгдэлгые буруушаана

ОТТАВА. (ТАСС). Хэблэлэй мэдээлэлдэ дээрэй харахада, полциинхидэй хашаба-мүрдэбшые һаан, Канадын олоншоо городой прогрессивне организацинууд Хойто-атлантическа пакта Канадын хабаады хуруушаһан шанга тэмсэлэ ябуулжа байна.

Монреалиин олон районуудтахи гэрнүүдэй ханануудта ба хашаануудта элдэб плакатуудые һаана, тэдэн дээрэн иигэжэ бэшээтэй байгаа: «Атлантическа сэрэгтэй пакта хадаа танай үхэлэй приговор гээшэ. Эб найрамдалтай түлөө тэмсэгтэй!» гэжэ «Газетт» гэдэг бэшэ.

«Искусствын, наукин ба сүлөөтэ профессинуудэй хүдэлмэрилжэһэй национальна соведэй» түрүүлгшын мэдүүлгэ

НЬО-ИОРК. (ТАСС). Эб найрамдалы хамгаалха зорилгоор, США-дхи наукин ба культурын ажал-ябуулагшад конгресс болохоо байһан тухайда «Искусствын, наукин ба сүлөөтэ профессинуудэй худэлмэрилжэһэй национальна соведэй» түрүүлгшэ Шепли гэгшэ хэблэлэй түлөөлгшэдтэ мэдүүлбэ. Американска тус конгресстэ 20 үлүүтэй ороноудай искусствонуудай элитэ ехэ ажал-ябуулагшад ба эрдэмтэд уригданхай. «Дайн сэрэгтэ бэлдэхэ ба тэрэниие хэжэ ябдалһаа баяжагшад энэ конгрессые буруушааха ба эсэргүүсэхэнь элитэ» гэжэ Шепли хэлэнэ.

Английска армидахы легионерүүд

БЕРЛИН. (ТАСС). АДН агентствын мэдээсэл дээрэй мэдэхэдэ, Гамбургын оршондо английска эзэмдэлгын сэрэгүүдэй ехэ маневрүүд болжо байна. Энэндэн танкова частнууд хабаадалсана. Английска зоноһоо ерэнэ нурунуудай мэдүүлгшэй еһоор, Гамбург-Лебегей хоорондох авто-харгыгаар юрын транспортын ябалга хоригдонхой. Мүнөө боложо байгаа маневрүүдтэ английска формо үмдэн немцкэ легионерүүд хабаадана гэжэ тэдэ нурунууд хэлэбэ.

ГАЗАРАЙ ХУРЬЫЕ ЗУБӨӨР ЭЛДҮҮРИЛХЭ ТУХАЙ

Академик Вильямс болбол предплужниктай плугаар хахалха хэрэгтэй гэжэ заадаг байһан юм. Предплужник гэшэ плугай гол корпусой адлихан формотой болобоше, гурбанай нэгэндэ оротор бага болгодоһон байха болоо. Тэрээгээр юу хэжэ юм гэхэдэ, хурьһэнэй дээдэ талые урбуулажа бороздагй оорто унагааха ушартай. Хахалгада хурьһэнэй үлэгшэ хубине предплужниктай хойноһоо дахажа ябан хутагтын зүһэлхэдэ, плугай гол корпусой анзаһан тэрэниие дорвоон хобхолдог байна. Тингээд шоройн анзаһанай шабалаада шамгадажа үйрэн бутарһан бээрээ предплужниктай хобхолдон дэгнүүдые хушадаг байна. Шабалаада шамгадаһан шоройн дээрэй урбадажа унахада гаран хуурай тоохон тэрэ дороо бороздагй оорто орожо дарагдаха байна. Ингээд байхада, урбуулагдаһан газар монсор-сонсор боложо харагдадаг. Гэхэ зуура, газараа 20-22 сантиметрээ доошо бэшэ гүнзгыгөөр хахалха шухала. Хахалгадан газарын нургажа харгалдаха юм, тэд тэрэниие жэгдэлхэдэ газарай тооһоо ехээр худэлгэдэжэ юрын борнойгоор бэшэ, харин модон волокушаар гү, али хэрбээ газарын хурьһэнэй зузаан хальһатай болоод байбальн, хадаһата борнойгоор борнойлодо болохо.

Имагал гарянай газар дээрэ бог буртаг үбнэй ургаагүй сээр байһан сагта таряалангай севообродто олон жэлэй ногоонууд ургажа хүгжэжэ аргатай байна. Газарай хурьһе намарай сагта элдүүрилхэ ба парье сэг үргэлжэ элдүүрилхэ гэшэ бог буртаг үбнэй тэмсэхэ хэрэгтэ угаа шухала удахатай байна.

Газарай хурьһе намарай сагта элдүүрилгые гэхэ гү, али үндэһэн элдүүрилгые хоер табалан хэдэ юм: 1) таряагаа хуряахатай сасуу хооломын узуурта лущени хэжэ ба 2) предплужниктай плугаар хахалха.

Лущени хэжэдэ буртаг үбнэй угааеһэ үрэн үгы хэгдэхэ болоо. Лущени хээл һаа, элдэб буртаг үбнэй һалажа шалахабди гэжэ академик Вильямс бэшэ һэн. Хооломын узуурта лущени хээл хадаа мүн элдэб хорхой сохонуудтай тэмсэхэдэ туһалха ушартай.

Хооломын узуурта лущени хээл дэг байһанай үшөө нэгэ зорилгон юуб гэхэдэ, таряа хуряалгын һүүлсэр оройн хура бороогүй уһые хүсэлдэр хэрэгтэдэ байха юм.

Эдэ бүхы зорилгонууд имагал хоер уялгата условийн байһан сагта шиндэгдэхэ. Нэгээр, хооломын узуурта лущени хээл таряа хуряалгатай зэргэ ябуулагдаха, хоероор — энэнэй удаа тээ намарай сагта предплужниктай плугаар гүнзгыгөөр хахалха хэрэгтэй.

Бразилиин коммунистическэ партиин мэдүүлгэ

НЬО-ИОРК. (ТАСС). «Интернейшл Ньюс Сервис» агентствын корреспонденты Рио-Де-Жанейроһоо мэдээсэлэнэй еһоор, Бразилиин коммунистическэ парти нимэ мэдүүлгэ гунхаглаба: хэрбээ агрессивнэ дайнай болоо һаань, французка ба итальянска коммунистическэ партинуудай баримталһан позиция билэшые эзэлхэбди. Бразилие империалистическэ дайнда татаһ

оруулха гэһэн империалистическэ гүрэнүүдэй бүхы һэдлэгүүдтэ эсэргүүсэхыень худэлмэришэд ба арадые урьалнабди.

«Бразильска арад болбол бусад демократическа ороноудта, иланга-гаая Советскэ Союзда эсэргүү буу бариха еһогүй. Харин, Бразилие империалистическэ хорото муухай хэрэг үрөө оруулха гэһэн дайсалдтай тэмсэхэ еһотой» гэжэ тус мэдүүлгэ доторын хэлэгдэнэ.

Эб найрамдалтай тала баригшад бүхэдэлхэй конгресс зарлаха тухай дурадхалые румынска олонитэ һайшаана

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Эб найрамдалы хамгаалгада зориулагдаһан культурын ажал-ябуулагшад холбооны уласхоорондын комитетдэй нэрэ дээрэ Румынин эхэнэрүүд нимэ телеграмма эльгээбэ: «Румынска Арадай Республикын ажалша эхэнэрүүд — худэлмэришэд, таряахад, гэрэй эзэн эмгэтэйшүүл, прогрессивне интеллигенциин түлөөлгшэд хадаа эб найрамдалтай тала баригшад бүхэдэлхэй конгресс зарлаха гэһэн үхсэлые хуруунаар дэмжэнэ.

Английска, американска империалистууд ба тэдэнэй дахуулууд агрессивнэ политика ябуулжа, сэрэгтэй болоудые байгуулан, шэнэ дайнда бэлдэнэ. СССР-тэ, арадай, демократин ороноудта ба эб найрамдалда дуратай бүхы арадуудта эсэргүү эбүүрхэл үүдхэхэ гэжэ тэдэнэр һэдэнэ.

Манай ороной эхэнэрүүд хадаа тэдэ хорото муухай аашануудтан гүн ехээр дураа гугана, шэнэ дай үүдхэхэ ябадалда эсэргүү эрид шууд тэмсэхээр бэлэн байна.

Италида худэлмэришэдэй демонстрацие буудаба

РИМ. (ТАСС). Мартын 17-ой үлөөгүүр Терни городтохи (Римһээ хойгуур 100 километртэ) булад шудхалгын заводой худэлмэришэд Атлантическа пакта Италиин нэгдэхые буруушаан эб найрамда-

лы хамгаалгын демонстраци хэжээ улицида гаршан байгаа. Полициинхид демонстрантуудта довтолжо, автомадаар буудаба. Нэгэ худэлмэришэн алагдаһан ба 9 худэлмэришэд шархатаһан байха юм.

Римдэ бүгэдэништын забастовко соносхогдоо

РИМ. (ТАСС). Атлантическа пакта Италиин нэгдэхэ ябадалда эсэргүү протест хэжэ бүгэдэништын забастовко Римдхи Ажалай палатын үхсэлээр, мартын 17-до хэгдэбэ.

Городой центртэ ба заседани хэ-

жэ байгаа Депутатуудай палатын байшан шадархи кварталнуудта полицейскэ хүсэн элсүүлгдэн байгаа.

Римэй оршон тойрондо ажалшад ба худэлмэришүүдэй демонстрацинууд болобо.

Трансирдание эзэмдэхэ бэлдхэл хэжэ байна

ЛОНДОН. (ТАСС). Акабада далайн ба сэрэгтэй хүснүүдэй нэмэжэ ерэн тухайда «Таймс» газетн тухай корреспондент мэдээсэбэ. «Бүхы Урда Трансирданиин (адагтаа Маан хүртэр) аюулгүй байдалтай түлөө харюусалгыё английска эзбсэгтэ хүснүүдэй өөртөө даажа абахыень Трансирданиин правительство «тон ехээр хүсэн» гэжэ тэрэ корреспондент бэшэнэ. «Таймсын» корреспондентын телеграмма хадаа Трансирдание английска сэрэгүүдэй элитээр эзэмдэхэ ябадалда олонитын һанал бодолые эртэннээ бэлдэхэ зорилготой байгаа ха.

Номгон далайдахи пакт тушаа

ЛОНДОН. (ТАСС). Австралийска гадаадын хэрэгүүдэй министр Эватт болбол Номгон далайн пакта баталха аргаболомжые английска гадаадын хэрэгүүдэй министр Бевинтэй зүбшэн хэлсэбэ.

Агентствын мэдээсэлэнэй еһоор, Номгон далайн пакта хабаадаһандай тоодо Холбоото Штадууд, Канада, Англи, Австрали, Шэнэ Зеланди ба Инди орохо байна.

Манай словарь

ДИПЛОМАТ — гадаадын гүрэнэй харилсаанууды гү, али нүүдые хэһын тулада правительствын ажилтаные элигэмжлэгдэнэ.

ДОТАЦИ — олзоһоо үлдэ гаршануудаа бүгдэхынь тулада али ондоо хэрэгтэ элдэ зорио организацинуудта ба предприниматнуудта гүрэнэй зүгһөө мүнгэ нэвүүлгэ.

ИДЕОЛОГИ — үзэл бодол.

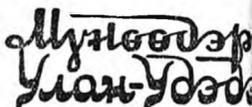
ИМПЕРИ — дулдыдангай гүрэнүүд ба арадуудые эзэмдэн хилдог колониальна гүрэн.

ИМПОРТ — хилын саанаһаа хэрэгсэлнүүдые асаралга.

ИНТЕРВЬЮ — хэблэлдэ тухын тулада политическэ, олоний гү, али бусад ямар-нэгэн аябуулагшатай журналистын хөөрөлдөөн.

ЭМИССИОННО БАНК — банк юрын ябуулга хэжээ тусхай билдүүдые гаргаха ороно.

ЭМИССАР — ехэнхидээ наадаһагбаритайгаар, политическэ али гүрэнэй организацилар орондо эльгээгдэнэ.

Бурят-Монголой гүрэнэй Ленин орiento оперо ба баледэй труппа — үдэһын 8 час 30 минутата феибхайн 3 акттай «Перикола» опереттэ харуулагдаха.

Ородой драмын гүрэнэй труппа — үдэһын 8 час 30 минутата Баряновой «На той стороне» 4 акттай пьеса табигдаха.

Гүрэнэй Бурят-Монголой филмонидо — үдэһын 9 часта Мамилев Жемчужный цыганска пляска даха. Ранса Жемчужная советскэ композиторнуудай зохионорнуудые дуулаха байна.

Пионерүүдэй ордондо — үдэһын 10 часһаа үдэһын 6 час байһан Городской районной уранный самодетельностиин коллектив наадаһуудые харуулаха байна. Улан-Удэ хургуулиин клубта — үдэһын 9 часта уранһайханай концерт, лээрнь духовой оркестрын хура доро танца болохо.

ПВЗ-гый культурын ордондо — үдэһын 9 часта «Ажарбайдуудай хууданууд» гэжэ кинофильм руулагдаха.

«Динамык» клубта — үдэһын 8 часта национальна зугаа нурнууд болохо.

СҮҮД

Үрилтэ хэгшэд хэһээгдэбэ

Улан-Удын Пригороднэй районной участогой арадай студия мониторинг Пригороднэ отделение № 50 магазини даагша ба Ф. Казулина гэгшын гэмтэ бэлгэе хаража үзэбэ.

Казулина болбол сав үргэлжэ рэнэй эверине үбэршэлжэ, тэрэ гэгшын 5 һарын турша соо худэлмэрилхэ зуураа 66749 түхэр үрилтэ хэһэн байгаа.

Мүн магазинай ревизор ба Чаман гэгшэ тэндэһээ үлөө хоолой зүйлнүүдые мүнгэ түгээр гөөр абадаг байжа, инвентаризаци хэжэ үедэ папирсо хэжэ 3 һарын гые дотороо тамхитай гэжэ до оруулаһан байха юм.

2-дохи участогой арадай Казулина 20 жэжэй болзороһан залууруудын лагерьта байһан Чаманин — 1 жэлэй болзоо баалталын худэлмэри хэжээр, хэжэ зуураа үлөө абадаг үлөө хульһэнэй 20 процетһыень дун байхаар сүүдлэбэ.

Харюусалгата редакторай орлогшо Б. ОЧИРОВ

МУНОӨДЭР КИНОТЕАТРУУДА

«Прогресс» «Дипломат» «Эрдэм» «Цитадель» «Ажарбайдал»

Гүрэнэй газетнэ хэблэлдэ буртатер-ревисор хэрэгтэй. Услоикууд тушаа мэдэхэ ашаар ул. Ленина, 35. Кадрнуудай тал.

Главнотесбидэй Бурят-Монголой Управлени аломниеве пошук, прорезниоз хойлой, дээрлай, элсэб маркын автомашинуудай моторнууд болон зүйлнүүдые хуулагдаха. Энэнь тушаа мэдэхэ газар ул. Пейтляя, № 1 главнотесбид.